

OSVIITTA

Toivoa ja iloa

Sairaalapastorin työssä kuolema on läsnä, mutta Sari Reinikainen ei ole kärsimyksen, vaan toivon ja ilon asiantuntija.

sivu 6

**YHTEISTÄ AIKAA
ISÄN KANSSA**

sivu 3

**KOLAHTAAKO-VIIKKO
JUHLII KOTIMAISILLA**

sivu 4-5

KOTKA-KYMIN
SEURAKUNTA

PYHTÄÄN SEURAKUNTA
PYTTIS FÖRSAMLING

PÄÄKIRJOITUS

Pyhäinpäivänä on lupa pysähtyä

Tässä Osviitan numerossa puhutaan erityisesti pyhäinpäivästä. Lauantaina 4.11. hiljennytään viettämään pyhäinpäivää vainajien muistoksi.

Pyhäinpäivän juuret ulottuvat vuosisatoja taaksepäin, jolloin marraskuun 1. ja 2. päivä olivat katolisessa kirkossa pyhien päivä ja uskovien vainajien muistopäivä. Suomalainen pyhäinpäivä on yhdistelmä näistä kahdesta juhlapäivästä.

Pyhäinpäivä on kaunis tapa pysähtyä muistamaan elämää, jota ei enää ole. Perinteisiin kuuluu vahvasti läheisten haudalla käynti ja kynttilöiden vieminen haudoille. Rakkaimpansa menettäneille päivä voi olla tunteikas ja raskas, jota marraskuun harmaus entisestään korostaa. Muistot, eletyt hetket, ilot ja surut tulevat mieleen ja herättävät kaipauksen.

Haudolla käynti on olennainen osa erilaisia juhlapäiviä. Haudolle vietään kynttilöitä erityisesti pyhäinpäivänä ja jouluna. Muistan jo lapsuudesta, kun mummini kertoi, että kun hänestä aika jättää, niin älkää ottako stressiä siitä, että juhlapäivinä pitää olla haudalla kynttilä. Sen kynttilän voi laittaa palamaan myös kotona ja muistella edesmenneitä siellä, missä silloin on.

Pyhäinpäivään liittyy myös kiitollisuutta siitä, että elämään on kuulunut meille tärkeitä ihmisiä.

Itselleni pyhäinpäivä on saanut viime vuosina uudenlaisen merkityksen. Isäni menehtyi kolme vuotta sitten sairauskohtaukseen, jonka hän sai kesken nuotiokahvien. Isäni rakasti luontoa ja retkeilyä, nuotiotulet olivat olennainen osa hänen elämäänsä. Nyt kolmena pyhäinpäivänä olemme sytyttäneet isälle kynttilän haudalle tai muistotulet nuotiokahvien merkeissä, tulet joilla isäkin olisi viihtynyt.

Ajattelen, että Pyhäinpäivään liittyy myös kiitollisuutta siitä, että elämään on kuulunut meille tärkeitä ihmisiä. Kaipaus kertoo, että poisnukkuneilla on ollut suuri merkitys meille.

Läheiset, rauha, lepo ja koti ovat säilyttäneet paikkansa nykyihmisen pyhyden ytimessä. Ja pitkälti pyhäinpäivässä on kyse myös näistä asioista. Meillä jokaisella on lupa pysähtyä ja hengähtää.

Ota itsellesi hetki ja hengähdä ja pysähdy. Kiitä läheisistäsi ja myös jo edesmenneistä läheisistä.”

*Emilia Pulkki
Päätoimittaja*

Ymmärrä maailmaa rukouksen kautta – tervetuloa rukousmessuun ja -työpajaan Pyhtäälle!

Mitä rukous on? Tätä miettii moni nykypäivän tieteelliseen maailmankatsomukseen tottunut ihminen. Onko kyse perusteettomasta toiveajattelusta? Onko rukous jonkinlaista itsen vakuuttelua?

– Aina rukouksen merkitys ei ole kristityllekään selvää. Olen tämän vuoden aikana perehtynyt kirkon ymmärrykseen rukouksesta selvittääkseni tätä itselleni, toteaa seurakuntapastori **Alexi Leppänen**.

Lopulta rukous on hyvin käytännöllistä. Kyse on eräästä tavasta lähestyä elämän todellisuuden perustoja. Yksi tapa saavuttaa ymmärrystä on tiede – rukous on toinen väylä. Rukouksen tie suuntautuu sisäiseen todellisuuteen ja Jumalaan.

Eri kulttuureissa ja uskontoperinteissä on erilaisia tapoja lähestyä todellisuuden perustoja. Kristitty lähestyy näitä rukouksessa. Rukousta voisi luonnehtia keskusteluksi Jumalan kanssa - tai vaikkapa ajatusten, havaintojen ja kokemusten saattamiseksi tarkastelun alle Jumalan valossa.

Pyhtäällä Siltakylän seurakuntatalossa vietetään 5.11. Mahdollisuuksien ikkuna-messua kello 16, tee-etkot alkavat kello 15. Messun teemana on rukous. Etkoilla on mahdollisuus osallistua rukoustyöpajaan, jossa pääsee kokeilemaan erilaisia rukouksen menetelmiä käytännössä. Tervetuloa kokeilemaan!

Messussa rukousta lähestytään myös laulun ja musiikin keinoin. Musiikista vastaavat **Kaisa Kivi** ja kanttori **Marjo Kaijansinkko**.

Kastepäivä on mukava ja helppo kastejuhla

Langinkosken kirkolla vietetään lauantaina 25.11. Kastepäivää. Kastepäivä on valmis kastejuhla, johon voi tuoda kastettavaksi niin vauvan kuin jo vähän vanhemmankin lapsen (0-14-vuotiaan).

Seurakunta tarjoaa kastetilaisuuden jälkeen kakkukahvit Toivonsalissa. Perhe ja sukulaiset ovat tervetulleita mukaan juhlaan.

Kastepäivään tulee ilmoittautua etukäteen 10.11. mennessä osoitteessa www.kotka-kyminseurakunta.fi/kastepaiva. Kastettavalle lapselle on myös valittava kummi ennen kastejuhlaa. Nykyisin lapselle riittää yksi kirkkoon kuuluva kummi.

TEKIJÄT

24. vuosikerta

Julkaisija:

Kotka-Kymin seurakunta

Pyhtään seurakunta

Päätoimittaja:

Emilia Pulkki

emilia.pulkki@evl.fi

Toimitussihteeri:

Heidi Nevalainen

heidi.nevalainen@evl.fi

Osviitan toimitusneuvosto:

Stiina Kiiveri

Kirsi Rasanen

Marjo Kaijansinkko

Mervi Liimatainen

Jakelu:

Kaupunkilehti Ankkuri/

SSM Itä-Suomi Oy

Jakelumistutukset, p. 05 226 6300

Pyhtään seurakunta

Kirkkoherranvirasto

Motellikuja 4, 2.krs, 49220 Siltakylä

Avoinna ma ja ti klo 9-13 sekä to

klo 12-16

p. 044 743 1040

pyhtaa.kirkkoherranvirasto@evl.fi

Kotka-Kymin seurakunta

kirkkoherranvirasto.kotka-kymi@evl.fi

Kirkkoherranvirasto (Kotkansaari)

Avoinna ma-ti klo 9-15

Kotkan seurakuntakeskus (käynti sisäpihalta)

Mariankatu 14, 48100 Kotka

p. 040 196 7533

Kirkkoherranvirasto (Karhula)

Avoinna ma-pe klo 9-15

Karhulan seurakuntakeskus

Karhulantie 33, 48600 Kotka

p. 040 196 7533

Mahdollisimman paljon yhdessä

Lähestyvän isänpäivän kunniaksi kysimme kolmelta isältä, millaisia isiä he haluavat olla.

Teksti: Heidi Nevalainen, Elina Valtonen, kuvat: Heidi Nevalainen ja Patrik Brinkaksen kotialbumi

Patrik Brinkas, Pyhtää: Haluan, että lapset tietävät, mistä ruoka tulee

Pyhtäläinen maanviljelijä **Patrik Brinkas** haluaa olla lastensa elämässä läsnäoleva isä. Brinkaksen perheessä on kolme lasta, 8-vuotias **Lauri**, 5-vuotias **Hilla** sekä juuri kolme kuukautta täyttänyt **Toivo**.

– Tykkään viettää aikaa lasten kanssa, tarjota harrastuksia ja olla niissä mukana. Esikoisen kanssa olin peräti kaksi talvea kotona, kun vaimo opiskeli ja kävi töissä. Sain järjestettyä omat työt niin.

Brinkas on itsekin varttunut maalla ja sanoo haluavansa kasvattaa lapsia maanläheisesti. Siihen on hyvät mahdollisuudet. Yhdessä retkeillään metsässä ja vanhemmat lapset käyvät isän kanssa metsätysreissuilla. Silloin opitaan arvostamaan riistaa ja kohtelemaan sitä kunnioittavasti.

– Lasten kanssa puhutaan paljon rahasta ja rahan arvosta. Haluan, että lapset tietävät ammatistani ja ymmärtävät, mistä ruoka tulee kauppojen hyllylle. Raha ja ruoka eivät ole itsestäänselvyksiä. Kaikilla ei ole mahdollisuutta syödä ja ostaa mitä haluaa.

Isänpäivänä perhe syö yhdessä aamupalan tai illallisen. Lisäksi muistetaan Brinkaksen omaa, naapurissa asuvaa isää. Mahdollisuuksien mukaan lähdetään vaimon vanhempien luokse Rauman Lappiin.

– Osa isänpäivistä on vietetty sielläkin.

Oskari Lindfors, Kotka: On tärkeää viettää lasten kanssa aikaa myös kahden kesken

Oskari Lindfors saapuu Kotka-Kymin seurakunnan liikuntaperhekerhoon yhdessä 5-vuotiaan **Eeron** ja 3-vuotiaan **Meerin** kanssa. Kerhoon osallistuminen on yksi isän ja lasten kivoista, yhteisistä jutuista. Perheen pienin on jäänyt äidin kanssa kotiin päiväunille.

– Minusta on kiva tehdä ja touhuta lasten kanssa. Me käydään myös seurakunnan puurokerhossa ja tapahtumissa, Lindfors kertoo.

Mitä muuta isän kanssa tehdään? Eero tietää, että uimahallissa ainakin käydään. Mieleen muistuu myös aiemmin kahdestaan isän kanssa tehty reissu, jossa matkattiin Onnibussilla. Oskari-isä kertoo, että hänelle on tärkeää viettää jokaisen lapsen kanssa kahdenkeskistäkin aikaa.

– Ja että jokaisen kanssa olisi sitä oman ikäistä tekemistä.

Isänä Lindfors haluaa olla rento ja mukava, kiva isi. Mutta millaisia asioita hän haluaa lapsilleen opettaa?

– Normaaleja taitoja ja elämistä, ollaan kiltisti ja kohdellaan muita nästisti.

Mika Janhunen, Kotka: Oppisivatpa lapset muiden huomioon ottamista

Noel, 3, ja **Bea**, 7 kk, ovat saaneet perhekerhoon mukaansa sekä isän että äidin. Lasten isä **Mika Janhunen** tietää, että ihan kaikki isät eivät välttämättä olisi näin paljon mukana lastensa tekemisissä.

– Se aika, kun lapset ovat pieniä, on lyhyt. Kohta he jo menevät päiväkotiin ja kouluun, ja alkavat olla kavereiden kanssa. Mitä enemmän nyt olemme yhdessä tekemässä asioita, se on aina kotiin päin. Haluan olla mahdollisimman paljon lapsieni kanssa.

Janhunen käy päivätoissa, mutta kotiin tullessa puhelin jää pöydälle ja kumpikin lapsista pääsee isän syliin. 3-vuotiaan Noelin kanssa käydään kahdestaan potkupyöräilemässä ja leikkikentällä. Tärkeää on sekin, että lapset ovat mukana arjen puuhissa.

– Ihmettelin ensin, että miksi sinne ruokakauppaan pitää koko porukalla mennä. Mutta ymmärsin sitten, että vain sillä tavalla lapset oppivat siellä olemaan.

Mika Janhunen toivoisi, että lapset oppisivat myös kunnioittamaan vanhempiaan ja muita ihmisiä.

– Olen ihmetelty, miksi lapset eivät enää nykyään kuuntele aikuisia. Toivon, että lapseni oppisivat muiden huomioon ottamista, ja sellaista maalaisjärjellä ajattelemista.

Koko perheen Toimintapäivä Kotkassa

Kotkassa järjestetään marraskuussa koko perheen Toimintapäivä, Steveco-areenalla Karhuvuoresa. Maksuttomassa tapahtumassa esiintyy tv:stä tuttu Taika-Petteri. Lisäksi ohjelmassa on muun muassa pomppulinna, pakohuoneita, pallopelejä, jättifortuna, kasvomaalausta, arvontaa ja aarteenetsintää. Lisäksi järjestetään jumalanpalvelus.

Mukavan tapahtuman järjestävät yhteistyössä Kotka-Kymin seurakunta, Karhulan Helluntaiseurakunta, Kotkan Helluntaiseurakunta ja Kotkan Vapaaseurakunta.

Koko perheen Toimintapäivä la 18.11.2023 klo 13-17 Steveco-areenalla.

Tv:stä tuttu Taika-Petteri esiintyy koko perheen toimintapäivässä lauantaina 18.11. Steveco Arenalla.

Katsoja voi tulla teatterista ulos silmät kosteina, hymyssä suin tai hämmästyksessä ymmällään, mutta joka tapauksessa elokuva on hänelle kolahtanut.
– Tero Lindqvist

Tero Lindqvist (vas.) ja Matti Jylhä-Vuorio odottavat, että Kotkan Kinopalatsin sali täyttyy taas Kolahtaako-elokuvaviikon esityksissä.

Juhlavuoden kotimainen kattaus

20. kertaa järjestettävä Kolahtaako-elokuvaviikko on kymmenkertaistanut katsojamääränsä.

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Kun Kolahtaako-elokuvaviikkoa käynnistettiin kaksi vuosikymmentä sitten, viikon aikana esitetyissä elokuvissa kävi noin kahdesta kolmeensataan katsojaa.

Viime vuonna Kotkan Kinopalatsin kävijämäärä oli elokuvaviikon aikana Kotkan Leffat Oy:n yrittäjä **Tero Lindqvistin** mukaan jo noin 2500.

Tänä vuonna Kolahtaako-elokuvaviikkoa vietetään 6.-12. päivä marraskuuta.

– Katsojamäärän kymmenkertaistuminen on selkeä signaali siitä, että Kolahtaako-elokuvaviikko on vakiinnuttanut paikkansa Kotkan kulttuuritapahtumien joukossa, Lindqvist sanoo.

20. vuottaan elokuvaviikko juhlistaa sillä, että viikon elokuvatarjonta painottuu kotimaisiin elokuviin.

– Suomalaisen elokuvien laatu on tätä nykyä verrattain korkea ja katsojamäärästä voi päätellä, että kotimainen elokuva myös kiinnostaa yleisöä.

Kattava kirjo

Kolahtaako-elokuvan järjestelyistä vastaavat Kotka-Kymin seurakunta yhteistyössä Kotkan Leffat Oy:n kanssa. Myös Kotkan kulttuuri- ja tapahtumapalvelut ovat tukeneet jo perinteeksi muodostunutta elokuvatapahtumaa.

Vuodesta 2011 lähtien elokuvaviikon työryhmän puheenjohtajana toiminut **Matti Jylhä-Vuorion** mukaan seurakunta tulee elokuvatapahtuman järjestäjänä

rohkeasti ja ennakkoluulottomasti lähelle kaupunkilaisia.

– Suuri osa työryhmän jäsenistä on seurakunnan palkkalistoilla, Jylhä-Vuorio kertoo.

– Ryhmän kokoonpano vaihtelee vuosittain ja tällä kertaa meillä on ollut nuorekas tiimi valitsemassa esitettäviä elokuvia.

Kolahtaako-elokuvaviikon aloittaa **Inari Niemen** ohjaama draamaelokuva Valoa, valoa valoa.

Jylhä-Vuorio kuvailee ohjelmiston edustavat kotimaisen elokuvan useita genrejä.

– Kun toisessa päässä on maamme kansainvälisesti tunnetuimman ohjaajan **Aki Kaurismäen** uusin, jo useaan kertaan palkittu Kuolleet lehdet ja toisessa ohjaaja **Jalmari Helanderin** toimintaelokuva Sisu, niin siihen väliin sopii jo melkoinen kirjo elokuvia.

Laajennettu kokemus

Kaikkiaan viikon aikana esitetään 28 elokuvaa, joista 21 on kotimaista tuotantoa.

Lapsille on tarjolla **Arto Halosen** ohjaama Antero Varovainen ja Onnen kivi, ja paikallista tuotantoa edustaa **Juha Metson** ohjaama ja **Petri Pietiläisen** käsikirjoittama **Juha Vainiosta** kertova Junnu Vainio - Sanoilla on hintansa -elokuva.

Kolahtaako-elokuvaviikkoon kuuluvat olennaisesti myös kommentaattorit, jot-

ka ovat elokuvaohjaajia, näyttelijöitä ja muita elokuva-alan ammattilaisia ja harrastajia.

Lindqvist ja Jylhä-Vuorio sanovat, että kommentaattoreiden nimet julkaistaan myöhemmin, koska alan hektisyydestä johtuen muutaman, mahdollisen kommentaattorivieraan saapuminen Kotkaan vaatii vielä varmistuksen.

– Elokuvakokemus laajenee, kun nähdystä elokuvasta on kertomassa joku sitä tekemässä ollut tai elokuvaan oleellisesti liittyvä ammattilainen, Jylhä-Vuorio toteaa.

Kannanottoja ja hittejä

Jylhä-Vuorion mukaan Kolahtaako-elokuvaviikolle valitaan mahdollisuuksien mukaan jollain tavalla kantaa ottavia elokuvia, joilla on myös sanottavaa katsojilleen.

– Emme kuitenkaan edes pyri olemaan taide-elokuvafestivaali. Vakavampien elokuvien lisäksi esitetään myös rentoja elokuvia ja sekä kotimaisia että ulkomalaisia hittejä.

Jylhä-Vuorion ja Lindqvistin mielestä elokuva on ajanut asiansa silloin, kun se on tehnyt katsojaansa vaikutuksen.

– Katsoja voi tulla teatterista ulos silmät kosteina, hymyssä suin tai hämmästyksessä ymmällään, mutta joka tapauksessa elokuva on hänelle kolahtanut, Lindqvist sanoo.

KOLAHTAAKO - ELOKUVAVIIKKO

- Ensimmäinen Kolahtaako-elokuvaviikko järjestettiin vuonna 2004.
- Viikon järjestelyistä vastaa Kotka-Kymin seurakunta ja Kotkan Leffat Oy. Kotkan kulttuuri- ja tapahtumapalvelut tukevat tapahtumaa.
- Elokuvaviikkoa valmistelevalta työryhmän puheenjohtajalta on Matti Jylhä-Vuorio.
- Tänä vuonna elokuvaviikko järjestetään 20. kerran, 6.–12.11. Juhlavuonna elokuvissa korostuvat kotimaiset elokuvat.
- Kaikki esitettävät elokuvat löytyvät osoitteesta www.kolahtaako.fi
- Lipunmyynti osoitteesta www.kotkanleffat.fi

**Elokuvamusiikin messu
Kymin kirkossa
su 5.11. klo 18.**

Musiikista vastaavat:
Matti Jylhä-Vuorio, oboe
Janne Laine, käyrätorvi
Wiljami Salminen, kitara
Johannes Raikas, basso
Konsta Puro, lyömäsoittimet
Jarmo Kaijansinkko, koskettimet

Kinopalatsi

6.-12.11.2023

Kolahtaako-viikon elokuvissa on mitä odottaa

Kolahtaako-elokuvaviikon 20-vuotista taivalta juhlistetaan 6.-12.11.2023. Työryhmän jäsenet nostavat esille elokuvia, joita he erityisesti odottavat.

Teksti: Elina Valtonen, kuva: Heidi Nevalainen, Mari Laakso-Suutari

Mari Laakso-Suutari

– Odotan hirveän montaa elokuvaa. Odotan Kuolleita lehtiä, sillä tykkään Kaurismäen tyylistä todella paljon ja elokuva on saanut älyttömän hyvät arvot.

– Ehkä eniten odotan kuitenkin Michael Monroesta kertovaa dokumenttielokuvaa. Monroe on huippujännittävä per-

soona. Olen aina tykännyt hänestä, olen lukenut hänen elämäkertansa ja juuri ostin liput hänen keikalleen.

– Monroe ei tuo itseään tykö siten, kuten julkkikset usein tuo. Hän ei ole puhunut ohi suunsa, vaan pikemminkin jättänyt asioita sanomatta. Hänet tunnetaan Amerikassa hyvin, olen asunut siellä ja tiedän tämän. Mitä kaikkea olisi voinut

olla, jos he (Hanoi Rocksin jäsenet) eivät olisi sössineet. Elämä on sattumanvaraista. Silti Monroeella on ollut hyvä elämä, vaikka miljardit jäi saamatta. Räväkästä pukeutumisestaan ja mielipiteistään huolimatta hän on jotenkin hirveän nöyrä. Buutsinkorot tukevasti maassa.

Joni Böös

– Aftersun on itselleni eräänlainen pakonosto, erinomainen elokuva vaikeasta aiheesta. On vaikea uskoa, että kyseessä on ohjaajan esikoistyö, niin taidokkaasti ja katsojaa aliarvioimatta elokuvan tunnelma rakennetaan. Paul Mescal isänä ja Frankie Corio tyttärenä tekevät upeat roolityöt. Vaikka käsikirjoitus tarjoilee

tapahtumia varsin säästeliäästi, lähes jokainen kuva kertoo hieman lisää pinnan alta. Viime vuoden parhaita elokuvia.

– Näin juuri Michael Monroen keikalla Demolition 23. -kokoonpanon kanssa, ja olen edelleen siitä hieman fiiliksissä. Monroen energia ja lavakarisma kantaisi helposti suuremmillakin areenoilla,

mutta yhden kohtalokkaan tapahtuman johdosta Hanoi Rocksilta jäi ehkä se suurin menestys saavuttamatta. Siitä huolimatta Michael Monroen merkitys rock-musiikille on ollut sekä Suomessa että ulkomailta niin huomattava, että hänestä kertova elokuva ansaitsee erityismaininnan.

Emma Hotti

– Ensimmäisenä mieleen tulee Valoa, valoa, valoa. Se vaikutti todella mielenkiintoiselta nuorten elämään liittyvältä elokuvalta. Siinä on hyvin kuvattu tavallisen nuoren elämää. En ole vielä nähnyt sitä, mutta olen nähnyt traileriä ja olen menossa sitä katsomaan.

– Myös Spede-elokuva vaikuttaa kiinnostavalta, jo pelkästään pääosan näyttelijän Riku Niemisen takia. Hän on lempinäyttelijäni ja olen katsonut paljon hänen elokuviaan. Olen myös katsonut paljon Speden elokuvia vanhempieni kanssa. Uno Turhapurot ovat tosi hyviä.

Kolahtaako-elokuvaviikon ohjelmisto

Maanantai 6.11.

10.00 KIIRUNA
13.00 JE'VIDA
16.30 ANDRA AKTEN - TOINEN NÄYTÖS
19.00 VALOA, VALOA, VALOA
Kommentaattorivieras:
Tuottaja Oskari Huttu

Tiistai 7.11.

10.00 KUOLLEET LEHDET
13.00 SPEDE
16.30 SISARUKSET
19.00 KUOLLEET LEHDET
Kommentaattorivieraat:
Kotkan kaupunginteatterin näyttelijät Ella Mustajärvi ja Mikkomarkus Ahtiainen

Keskiviikko 8.11.

10.00 AFTERSUN - PÄIVÄMME AURINGOSSA
13.00 ILVESKUISKAAJA
16.30 PELURI - KUOLEMA ON ELÄVIEN ONGELMA
19.00 VILLI LEIKKI
Kommentaattorivieras:
Ohjaaja Jonas Rothlaender

Torstai 9.11.

10.00 HAROLD FRYN TOIVEIKAS TAIVAL
13.00 JOHANNES EI KULJE JÄMSÄN KAUTTA
16.30 SISU
19.00 COMEBACK
Kommentaattorivieras:
Ohjaaja Petri Kotwica

Perjantai 10.11.

10.00 PIENI KIRJAKAUPPA PARIISISSA
13.00 ELOKUVA JUHA JUNNU VAINIOSTA
Kommentaattorivieras:
Kirjailija, käsikirjoittaja Petri Pietiläinen
16.30 MICHAEL MONROE - DOKUMENTTIELOKUVA PAKOJA & HAAVEITA
19.00 Kommentaattorivieraat:
Tuottaja Klaus Heydeman & ohjaaja Kaisa El Ramly

Lauantai 11.11.

10.00 GOLDA
13.00 SUOMEEN JUURTUNEET
Kommentaattorivieraat:
Ohjaaja Arto Halonen & koripallovalmentaja Larry Pounds

16.30 ELINA KNIHTILÄ: CARTE

BLANCHE
Kommentaattorivieras:
Näyttelijä Elina Knihtilä
Knihtilä kertoo lisäksi näyttelijän työstä ja elokuvien tekemistä
19.00 MUMMOLA
Kommentaattorivieras:
Näyttelijä Elina Knihtilä

Sunnuntai 12.11.

10.00 KAHDEKSAN VUORTA
13.00 ANTERO VAROVAINEN JA ONNENKIVI
16.30 JESUS REVOLUTION
Kommentaattorivieras:
Hiljaisuuden Ystävät ry:n toiminnanjohtaja Juha Tanska
19.00 LAPUA 1976
Kommentaattorivieras:
Näyttelijä Johanna Koivu

Sairaalapastori Sari Reinikainen ajattelee olevansa toivon ja ilon asiantuntija.

Ei kärsimystä, vaan toivoa

Sairaalapastori Sari Reinikainen näkee ihmisiä rehellisimmillään. Hänelle riipaisevinta on katsella arkulle kukkia laskevia omaisia, jotka eivät tunnekuohultaan saa tarkoin harkittuja sanojaan sanottua.

Teksti ja kuva Elina Valtonen

Kymenlaakson keskussairaala on uudistusosineen sokkeloinen paikka. Sairaalapastori **Sari Reinikainen** luotsaa kuitenkin hyvin tottuneesti sen läpi uuteen sairaalakappeliin.

Keskussairaala on Reinikaisen työympäristö. Hän sanoo viihtyvänsä juuri siksi.

Alkujaan Oulusta kotoisin oleva Reinikainen on työskennellyt Kotka-Kymin seurakunnassa reilun vuoden verran.

– Olen aikaisemmalta ammatiltani sairaanhoitaja. Ennen tuloani tänne työskentelin Syöpäjärjestöjen valtakunnallisessa neuvontapalvelussa, jossa yhteydenotot tulivat sähköisesti. Tykkäsin työstä, mutta jäin kaipaamaan kasvokkain tapahtuvaa ihmiskontaktia.

Reinikainen sanoo edellisessä työssään osallistuneensa Kuopiossa koulutukseen, jossa oli sairaalapappi luennoimassa. Päässä syttyi lamppu.

– Sairaalapapin rooli on ihan loistava, sillä en käske, en vaadi, en edellytä mitään, kuten sairaanhoitaja joutuu työssään tekemään. Pysyin kuitenkin tutussa ympäristössä. Taustani vuoksi en hätkähä letkuja eikä keskittymiseni herpaannu sairaalan hajujen vuoksi.

Reinikainen näkee, että parhaimmassa tapauksessa sairaalapastori on kaaoksen

jäsentäjä. Sairastumisen myötä elämään tulee monenlaisia huolia, taloudesta, läheisistä ja omasta voinnista. Sairastuneen ihmisen puolesta päätetään monia asioita. Silloin kannattaa kääntää katseensa siihen, mihin voi itse vaikuttaa.

– En ole pelastava enkeli, enkä ole poistamassa sairautta. Pysin vaikuttamaan siihen, että sairastuneen elämä olisi hallittavampaa. Sairaalapastorin työtä luullaan raskaaksi, mutta saan tästä itse paljon. En ajattele olevani kärsimyksen asiantuntija, vaan toivon ja ilon.

Kuolema ei ole lohduton

Vaikka moni paranee, sairaalapastorin työssä kuolema on läsnä. Reinikainen sanoo, että toiset ahdistuvat sairastuessaan valtavasti, toiset ovat hyväksyvämpiä.

Karhulan sairaalan saattohoito-osastolla Reinikainen vierailee viikoittain. Hänen mielestään saattohoidossa sairaalapastorin rooli ymmärretään hyvin osana kokonaisuutta. Työnkuvaan kuuluu tarvittaessa myös kotikäynnit.

– Harva pelkää kuolemaa itsessään. Siitä tähän on hyvin vaikeaa edes saada kiinni. Enemmän pelätään kuolemasta seuraavia asioita, kuten kipua ja luopumista.

Kivunhoito on nykyään hyvää, Reinikainen muistuttaa. Odottamisen päättymisen voi olla helpotus paitsi ihmiselle

itselleen, myös hänen omaisilleen. Sitä ei vain usein uskalleta sanoa ääneen.

Sairaalapastorille kuolema ei tarkoita aina ja pelkästään surua, kuolemassa voi olla valoisampiakin sävyjä. Varsinkin, jos ihmisen sairaus kestää pitkään tai on vaikea, tai jos ihminen on levollinen ja hyväksynyt elämänsä rajallisuuden.

Kukkien lasku koskettaa

Yhä useampi siunataan haudattavaksi sairaalakappelissa. Sairaalaasiunausten määrä on ollut kasvussa koronavuosista lähtien.

– Korona lisäsi jo muutenkin suosittua tuhkauskon määrää. Ihmiset tajusivat, ettei hautajaisten tarvitse olla suureellisia.

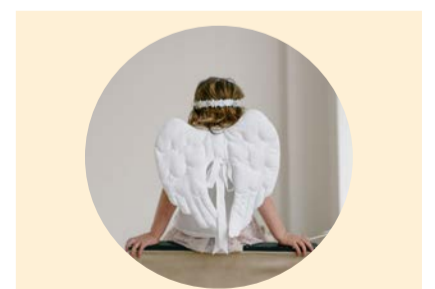
Puitteet ovat pienemmät, mutta siunauksen kaava on sama. Reinikainen kuuntelee omaisten toiveita, ja pyrkii aina ehtimään paikalle ajoissa nähdäkseen arkituksen. Joskus hän pukee vainajalle lahjoituksena saadut villasukat.

Ihminen on kuoleman äärellä rehellinen. Kun Reinikainen näkee vainajan vierellä omaisia surusta romahtaneena, hän tietää, että tässä ihmissuhteessa on ollut jotain todella tärkeää.

Kukkien lasku on papille riipaisevinta. Silloin hän ei tee mitään, vaan istuu ja katsoo. Antaa omaisille aikaa hyvästellä.

– Arkulle mennään sanomaan niitä tarkkaan harkittuja sanoja, mutta sitten niitä ei itkulta tai tunnekuohulta saada kuin soperettua.

– On myös ihanaa, jos siunauspuhe saa jonkun naurahtamaan tai joku tulee jälkeen päin kiittämään.

Jeesus sanoi hänelle:
"Minä olen ylösnousemus ja elämä;
joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi
kuollut.

Eikä yksikään, joka elää ja uskoo
minuun, ikinä kuole.
Uskotko sen?

Johannes 11:25,26

Pyhäinpäivänä muistetaan aiempia sukupolvia

Pyhäinpäivä on hiljainen ja harras päivä. Omaiset vievät silloin edesmenneiden läheistensä haudoille kynttilöitä, seppeleitä ja kukkia. Kuolleiden muistelemisen lisäksi pyhäinpäivä muistuttaa jälleennäkemisen toivosta.

Suomessa pyhäinpäivää vietetään 31.10. ja 6.11. välisenä lauantaina. Tänä vuonna tuo päivä on 4.11. Pyhäinpäivän juuret ulottuvat ensimmäisille kristillisille vuosisadoille. Uskonsa tähden kuolleiden kristittyjen muistopäiviä vietettiin heidän kuolinpäivinä. 300-luvulla ryhdyttiin viettämään erillisten muistopäivien lisäksi yhteistä kaikkien pyhien päivää. Nykyään pyhäinpäivässä yhdistyvät kaikkien pyhien päivä ja kaikkien uskovien vainajien muistopäivä.

Kirkoissa muistetaan kuolleita seurakuntalaisia

Jumalanpalveluksissa muistetaan viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleita seurakuntalaisia. Seurakunnissa luetaan heidän nimensä ja heidän muistokseen sytytetään kynttilöitä. Kirkoissa pyhäinpäivä on ollut viime vuosina neljänneksi tai viidenneksi suosituin kirkkovuoden pyhistä.

Monien kulttuurien juhla-aika

Myöhäissyksystä on eri kulttuureissa vietetty juhlaa, joissa liikutaan elämän ja kuoleman rajalla. Luontokin on kuihtumassa ja kuolemassa talven lähestyessä. Pohjoisen pallonpuoliskon pimeys muistuttaa sekin kuolemasta.

Kekri tai köyri on Suomessa vietetty myöhäissyksyn juhla. Elämän ja kuoleman juhla maailmalla ovat myös amerikkalainen pyhäinpäivän aatto halloween, joka pohjautuu kelttiläiseen samhain-juhlaan, sekä meksikolaisen kulttuurin kuolleiden päivä, Dia de los Muertos.

Pyhäinpäivä Pyhtään seurakunnassa

- La 4.11. klo 16 **Pyhäinpäivän jumalanpalvelus** kirkossa. Tilaisuudessa luetaan kaikkien edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden seurakuntalaisten nimet.
 - **Haluatko, että läheisesi haudalla palaisi kynttilä pyhäinpäivän ja joulun aikaan?** Seurakunnan vapaaehtoiset voivat käydä sytyttämässä kynttilän puolestasi läheisesi haudalle. Kynttilä ja sytyttäminen maksavat 10 €. He myös lähettävät sinulle kuvan läheisesi haudalla palavasta kynttilästä. Tulot ohjataan Pyhtään seurakunnan lähetystyön hyväksi.
- Tilaukset: kirkkoherra Marjo Kujala, marjo.kujala@evl.fi tai 044 743 1025

Pyhäinpäivä Kotka-Kymin seurakunnassa

- La 4.11. klo 10 **Pyhäinpäivän messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- La 4.11. klo 10-15 **Papit ja kahvikärry Ruustinna** Metsäkulman hautausmaalla.
- La 4.11. **Pyhäinpäivän Kynttiläkirkot** Kymin kirkossa. Muistamme viime pyhäinpäivän jälkeen siunattuja Kotka-Kymin seurakunnan jäseniä sytyttämällä heille muistokynttilän.
klo 13: sukunimen alkukirjain: A-K
klo 15: sukunimen alkukirjain: L-Q
klo 17: sukunimen alkukirjain: R-Ö
- La 4.11. klo 19 **Pyhäinpäivän iltarukous** Langinkosken kirkossa.

Surun ja lohdun ilta Langinkoskella

Tunnetko surua, kaipaanko lohtua? Kotka-Kymin seurakunta järjestää torstaina 2. marraskuuta Surun ja lohdun illan Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Ilta on tarkoitettu kaikille, jotka kantavat mukanaan surua. Ei ole väliä, onko kokemastasi menetyksestä kulunut aikaa vain vähän, vai onko suru ollut elämässäsi läsnä jo kauemmin – olet lämpimästi tervetullut.

Surun ja lohdun illassa kuullaan lohdutuksen sanoja, runoja ja musiikkia sekä surun kokeneiden puheenvuoroja. Illan päätteeksi nautitaan yhdessä kahvit ja teet.

Surun ja lohdun ilta to 2.11. klo 18 Langinkosken kirkon Toivonsalissa.

#VALOA Pappilan puutarhassa

Perinteinen #VALOA-tapahtuma järjestetään tänä vuonna Jokipuiston sijaan Helilän Pappilan puutarhassa. Valoisa tapahtumapäivä on torstaina 2. marraskuuta. Pappilan puutarhassa on perheille omatoimisesti kierrettävä rastipolku, jota varten kannattaa ottaa mukaan omat taskulamput. Paikalla on myös läheisten alttari, jolle voit tulla hiljentymään ja sytyttämään tuohuksen rakkaiden muistolle. Ohjelmassa on tuttuun tapaan myös makkaranpaistoa.

#VALOA-tapahtumassa esiintyy klo 17 Kani Ketteräkoipi ja klo 18 Duo Meeri & Erkki.

#VALOA on evankelisuterilaisen kirkon kampanja, jonka tarkoituksena on tuoda valoa syksyn pimeyteen. Tapahtumilla muistutetaan, että aina on joku, joka välittää – kukaan ei jää yksin.

#VALOA Helilän Pappilassa (Karhulantie 36 B) to 2.11. klo 17-19.

**Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Psalmi 23, 1-2**

– Luterilaisuudessa on ajatus, että poisnukkuneet kristityt ovat meitä lähellä esimerkiksi ehtoollispöydässä, yhdessä enkelien kanssa. Tämä on niitä ihmeellisiä asioita, joita ei ihminen järjellään pysty selittämään, Maarit Alhosaari miettii.

Arvoituksellinen taivas

Raamattu kertoo vain vähän siitä, millaista taivaassa on.

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Olen kuullut, on maa ilman vaivaa, ilman kyyneltä, taistoa, huolta.

Kipu, sairaus, tuskaa ei tuota, siellä keran, ah, olla mä saan.

Halleluja, siel riemuita voimme, halleluja, jo epäily haihtui.

Enää koskaan en horjuen kulje, olen saapunut Jumalan luo.

Näin lauletaan vanhassa laulussa ”Olen kuullut, on kaupunki tuolla”, joka aikanaan loi kuvaa siitä, millaista kuolemanjälkeinen elämä taivaassa oikein on.

Ihmiset ovat kautta aikojen luoneet mielikuvia taivaasta. Kuvat ovat kauniita, niissä on enkeleitä, hyvää oloa, iankaikkista rauhaa, valoa, harppujen ja kannelten soittoa, kaikkea kaunista.

Raamatusta on vaikeaa löytää tietoja taivaasta

Mutta millaisen kuvan Raamattu antaa taivaasta, Jumalan kodista? Tämähän onkin tuhannen taalan kysymys. Raamattusta ei ole helppoa löytää selkeitä taivas-kuvauksia.

Raamatusta taivas-sana esiintyy yli 700 kertaa. Niillä sanoilla kuitenkin kuvataan usein fyysistä taivasta. Vastaavasti taivas Jumalan asuinsijana on esillä varsin harvoin.

– Raamatun ja luterilaisen uskonopin pohjalta voi sanoa, että taivaassa ollaan lähellä Jumalaa. Siksi kaikilla on taivaassa

hyvä olla. Jumala on kaiken rakkauden ja hyvän lähde, miettii Kotka-Kymin seurakunnan kappalainen **Maarit Alhosaari**.

– Raamatusta taivaasta puhutaan usein kielikuvin ja vertauksin. Kerrotaan kultaisista kaduista, ja että kaikki siellä soittavat harppua.

”Se säihkyi kuin kallein jalokivi, jaspis”

Jerusalem oli aikansa hieno ja ihailtu kaupunki, ja Ilmestyskirjassa kerrotaan, että taivaassa, uudessa Jerusalemissa, on vielä upeampaa:

”Henki valtasi minut, ja enkeli vei minut suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui taivaasta, Jumalan luota. Se loisti Jumalan kirkkautta, se säihkyi kuin kallein jalokivi, kuin kristallinkirkas jaspis. Sitä ympäröi suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja niitä vartioi kaksitoista enkeliä.

... Kaupunki oli neliön muotoinen, yhtä leveä kuin pitkä. ...Muuri oli rakennettu jaspiskivistä, ja kaupunki oli kimmeltävää, lasinkirkasta kultaa. ...Kaupunki ei myöskään tarvinnut valokseen aurinkoa eikä kuuta, sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppuna on Karitsa.”

– Tuossa kuvauksessa nähdään niitä asioita, jotka silloin olivat ihmisten mielestä arvokkaita. Jos tänä päivänä pyydet-

täisiin kuvaamaan taivasta, joku saattaisi arvella, että siellä on paljon kännyköitä, suoratoistopalveluja ja pop cornea, Maarit Alhosaari hymähtää.

Susi ja lammas laitumella

Jesajan kirjan luvussa 65 kuvaillaan taivasta näin:

”Susi ja lammas käyvät yhdessä laitumella, ja leijona syö rehua niinkuin raavas, ja käärmeen ruokana on maan tomu; ei missään minun pyhällä vuorellani tehdä pahaa eikä vahinkoa, sanoo Herra.”

– Meillä on kaksi käsitystä siitä, milloin ihminen pääsee taivaaseen. Toisen mukaan ihminen kuoltuaan nukkuu ja odottaa ylösnousemuksen päivää. Toisen mukaan kuoleman jälkeen päästään heti taivaaseen, Maarit Alhosaari miettii.

Moni muistaa sanat, jotka Jeesus lausui ristillä. Luukkaan evankeliumissa kerrotaan näin:

”Toinen ristillä riippuvista pahantekijöistä herjasi hänkin Jeesusta. Hän sanoi: Etkö sinä ole Messias? Pelasta nyt itsesi ja meidän! Mutta toinen moitti häntä: Etkö edes sinä pelkää Jumalaa, vaikka kärsit samaa rangaistusta? Mehän olemme ansainneet tuomiomme, meitä rankaistaan tekojemme mukaan, mutta tämä mies ei ole tehnyt mitään paha.

Ja hän sanoi: Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi. Jeesus vastasi: Toti-

sesti: jo tänään olet minun kanssani paratiisissa.”

– Mutta Jumalan aikakäsitys lienee erilainen kuin ihmisten, Maarit Alhosaari pohtii.

Psalmien luvussa 90 todetaan: ”Tuhat vuotta on sinun silmissäsi kuin eilinen päivä, joka kiiti ohi, kuin öinen vartiohetki.”

Lasten kaltaisten on Jumalan valtakunta

– Taivas on arvoituksellinen asia, Maarit Alhosaari korostaa.

– Niin suuria asioita emme pysty nykyisellä ymmärryksellämme tietämään, voidaan vain aavistella, millaista taivaassa on.

– Raamatusta todetaan, että lasten kaltaisten on Jumalan valtakunta. Lapsi turvautuu Jumalaan, eikä siinä ole mitään hienoa ja älyllistä pohdiskelua.

Hautajaisissa Maarit Alhosaari sanoo usein vainajan omaisille:

– Meitä kantaa toivo, että tapaamme poisnukkuneen ja muut rakkaat taivaassa. Siellä Jumalan lähellä on rauha, ilo ja rakkaus.

– Ihminen voi toivoa, että hänen arkkuunsa laitetaan jotakin hänelle rakasta, vaikka lasten piirustuksia, Tarja Orava sanoo.

Taivassukat jalkaan

Ihminen voi itse päättää omista hautajaisistaan.

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

– Monet ihmiset kirjoittavat ylös toiveensa omista hautajaisistaan. Vainajan toivomuksia täytyy aina kunnioittaa, sanoo Kotkan Hautaus- ja Kukkapaalvelun yrittäjä **Tarja Orava**.

Omaan hautajaistestamenttiin voi kirjata toiveet mm. hautaustavasta (arkkuun vaiko uurna), hautapaikasta ja -kivestä, vainajan vaatuksesta, kukkalaitteesta arkun päälle, hautajaisvieraista, tarjoilusta, musiikista ja kuolinilmoituksesta.

Hautajaissuunnitelmaa varten valmiin pohjan voi ladata itselleen osoitteesta www.evl.fi/hautajaissuunnitelma. Lisäksi hautaustoimistoista saa vihkosia, joihin toiveet voi kirjoittaa. Mutta yhtä hyvin käy vaikkapa ruutuvihko tai muu dokumentti.

Samettihousut ja vanha rakas villapaita

Kun Tarja Orava vuonna 2012 aloitti Kotkassa, vainajan kaksi sukulaista tuli paikalle. Vainaja oli toivonut, että arkku on mustalla kankaalla verhoiltu ja sen kannessa on kolme vekkiä. Mies halusi arkkuvaatteiksi samettihousunsa ja rakkaan vanhan villapaitansa.

Siunaustilaisuuteen mies oli toivonut arkun päälle valkoisen ruusun ja kynttilän sekä tietyn määrän isoja kynttilöitä arkun ympärille palamaan. Saattoväki syytti kukin yhden kynttilän lähetyskyntteliköön kukkien sijaan.

– Se oli todella mieleenpainuva kokemus. Tuhkat omaiset laskivat mereen.

”Papan jalkaan pitää laittaa villasukat”

Eräs äiti oli pyytännyt poikaansa rakentamaan hänelle arkun. Sen pohjalle tuli laitetaan sammalpeti. Arkun päällä siunauksessa tuli hänen itse kutomansa pellavaliina. Näin tapahtui.

Vainajan vaatetus tulee usein toiveissa esille. Eräs mummo sanoi, että papan jalkaan pitää laittaa omat villasukat, koska papan jalkoja on aina paellut.

– Villasukat ovatkin se yleisin toive, Tarja Orava kertoo.

Hautajaiset kotipihalla

Pertti Humppila saattoi elokuussa hautaan vaimonsa Paloma Paula Baggen. Vaimon toiveen mukaan kotikartanon pihalle lavastettiin alttari, joka peitettiin ehtoollisgobeliinilla. Piha oli koristettu auringonkukilla ja luonnonkukilla, ja kynttilöiden lisäksi oli ulkotulia.

Hautajaisissa käytetty hiekka oli peräisin rakkaan Yterin rannalta. Arkun päällä oli vain yksi auringonkukka.

– Tilaisuus oli kaunis ja rauhallinen, Humppila kertoo.

Ajatuksia omista hautajaisista

”Viimeinen toiveeni on, että tuhkani sirotellaan Katariinan meripuiston tuhkansirottelupaikalta. Meren aallot vievät kaikkialle, haluan tuulen mukana lastenlasten luokse, vedet vieköön lapsuuden rannoille, Kymeä pitkin, vastavirtaan!”

– *Irja*

”Miä haluan et tuhkataan ja tuhka ripotellaan esim. Katariinaan. Mitään muita ohjeita ja velvotteita en haluu ”määräillä” jälkeensäjääneille. Miähän olen silloin jo jatkanut matkaa.”

– *Tuulikki*

”Pidin liki viisi vuotta sitten muistotilaisuuteni kenraaliharjoitukset ja pian on tulossa kertausharjoitukset. On paljon hupaisampaa olla itse mukana noissa pippaloissa.”

– *Marja Leena*

”Ruokaa ja viiniä tarvii olla paljon. Todella lyhyet puheet. Halpa arkku ja tuhkaukseen. Iloiset musiikit. Sitä väriä mitä haluaa, ei mielellään mustaa.”

– *Anne*

”Minut siunataan Kymen kirkossa, jossa minut on kastettu, konfirmoitu ja vihitty. Minut polttohaudataan ja tuhkani sirotellaan joko kotoiseen Kymeeni tai Pyötisen lahteen (jos saadaan lupa).

Haluan halvan paperiarkun, sen päälle vain seurakunnan valkoinen pellavakangas. Soitetaan ”Niin paljon kuuluu rakkauteen”. Pappi siunaa. Kukkien sijasta toivon muistettavan Pelastakaa lapset -järjestöä.

Muistotilaisuuteni ei ole mikään itkuvirsiseura, vaan iloinen tapahtuma, jossa voidaan muistella minulle sattuneita kammelluksia.”

– *Maritta Kristina*

”Kuulin viimeksi hautajaisia järjestäessäni kiinnostavaa tietoa arkkuhautauksen ja tuhkaamisen maantieteellisestä jakautumisesta hautaustoimiston työntekijältä. Eli mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä enemmän arkkuhautauksia. Isoissa kaupungeissahan siihen ei voi edes itse enää välttämättä vaikuttaa.

Ajattelen, että hautaustahdon voisi ilmaista yhtä lailla kuin hoitotahdon. Molemmissa tapauksissa tulisi kuolemaan liittyvistä asioista puhuttua normaalina osana elämää.

Minusta on surullista, että surua ja hautajaisia ei enää jaeta kuolleen ihmisen sosiaalisen yhteisön kanssa (jos sellainen on) vaan ihminen katoaa maan päältä pienen perhepiirin saattamana.”

– *Tiina*

TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

Katso tarkemmat messutiedot osoitteesta www.kotka-kyminseurakunta.fi.

- Arjen Hengähdys rauhan puolesta -rukoushetki ja ehtoollinen Kotkan srk-keskuksessa torstaisin klo 18. Huom. Marraskuussa Arjen Hengähdys rauhan puolesta on tauolla.
- Su 29.10. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 29.10. klo 13 Messu Kymin kirkossa.
- Su 29.10. klo 17 Tuomasmessu Kotkan srk-keskuksessa. Mukana Toivonlaulajat.
- Ke 1.11. klo 13 Ehtoolliskirkko Langinkosken kirkossa.
- Ke 1.11. klo 17.45 Hetki Pyhää -ehtoollishartaus Langinkosken kirkossa.

Pyhäinpäivä la 4.11.

- La 4.11. klo 10 Pyhäinpäivän messu Kotkan srk-keskuksessa.
- La 4.11. klo 10-15 Papit ja kahvikärry Ruustinna Metsäkylän hautausmaalla.
- La 4.11. Pyhäinpäivän Kynttiläkirkot Kymin kirkossa. Muistamme viime pyhäinpäivän jälkeen siunattuja Kotka-Kymin srk:n jäseniä sytyttämällä heille muistokynttilän. klo 13: sukunimen alkukirjain: A-K klo 15: sukunimen alkukirjain: L-Q klo 17: sukunimen alkukirjain: R-Ö
- La 4.11. klo 19 Pyhäinpäivän iltarukous Langinkosken kirkossa.

- Su 5.11. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Ikäihmisten syntymäpäivä-juhlat messun jälkeen kutsun saaneille ja ilmoittautuneille Toivonsalissa. Ilm. juhlaan 27.10. menn. p. 040 196 7505 tai os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/syntymapaivat Verkossa: www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 5.11. klo 13 Messu Kymin kirkossa. Ikäihmisten syntymäpäiväjuhlat messun jälkeen kutsun saaneille ja ilmoittautuneille Helilän srk-talolla. Ilm. juhlaan 27.10. menn. p. 040 196 7505 tai os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/syntymapaivat
- Su 5.11. klo 13 Haltijantien kyläkirkko Karhuvuoressa Haltijantien kerhohuoneessa.
- Su 5.11. klo 18 Elokuvamusiikin messu Kymin kirkossa.
- Su 12.11. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Messun jälkeen Isänpäivän juhlakahvit. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 12.11. klo 13 Messu Kymin kirkossa. Messun jälkeen Isänpäivän juhlakahvit.
- Su 12.11. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa. Messun jälkeen Isänpäivän juhlakahvit.
- Pe 17.11. klo 18 Yhessä-messu Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Aiheena: ”Kahden maan kansalaisia?” Mukana Paljain jaloin -bändi. Iltapala.
- Su 19.11. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu saarnan aikana. Verkossa: www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 19.11. klo 13 Hiljaisuuden messu Kymin kirkossa.
- Su 19.11. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 26.11. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Verkossa os. www.kotka-kyminseurakunta.fi
- Su 26.11. klo 13 Messu Kymin kirkossa.
- Su 26.11. klo 17 Tuomasmessu Kotkan srk-keskuksessa.

- Ke 29.11. klo 17.45 Hetki Pyhää -ehtoollishartaus Langinkosken kirkossa.

SANA JA RUKOUS

- Keskiviikkoisin klo 20 Iltahartaus verkossa www.facebook.com/kotkakymi
- Ma 30.10. ja 13.11. ja 27.11. klo 18.30-20.30 Healing Rooms -rukousklinikka Karhulan srk-keskuksessa. Rukoillaan puolestasi.
- To 9.11., 23.11. klo 18 Sisälle sanaan -Raamattuluennot ja keskusteluryhmät Langinkosken kirkolla. Luennon jälkeen on mahdollisuus jäädä keskusteluryhmään. Luennot pitävät vuorokertoina pastori Tero Hietanen ja TM, SLEY:n piirityöntekijä Lukas Brenner.
- La 11.11. klo 16 Sanan ja rukouksen ilta Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Mukana Open Doors. Vieraana Jarkko Jokimies. Aiheena: ”Egyptin rohkeat kristityt - Terveisiä Open Doorsin matkalta”.
- Su 19.11. klo 15 Siioninvirsiseurat Karhulantie 31, Boxilla. Siioninvirsiä, lyhyitä puheita ja yhdessäoloa.

MUSIIKKI

- Ke 25.10. klo 18 Gospel -konsertti Kymin kirkossa. Intialainen laulaja Arunaja ja Ossi Jauhiainen band. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- Su 12.11. klo 18 Lauluhytje Sekstin Arkinen halleluja -konsertti Langinkosken kirkossa. Lauluja kolmen vuosikymmenen ajalta. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €. Tuotto KUA:n katastrofirahastoon.

DIAKONIA

- To 2.11. ja 16.11. klo 13 Seniorikerho Karhulantie 31, alasalissa. Kokoontuu parillisin viikoin.
- To 2.11. klo 18 Surun ja lohdun ilta Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Ilta kaikille, jotka kantavat mukanaan surua, ovat hiljattain kokeneet menetyksen tai heille, joiden elämässä on suru ollut läsnä jo kauemmin. Illassa kuullaan lohdutuksen sanoja, runoja ja musiikkia sekä surun kokeneiden puheenvuoroja.

LÄHETYS

- Pe 27.10., 10.11. ja 24.11. klo 10 Open Doors -rukousta uskonsa tähden vainottujen puolesta Karhulan srk-keskuksen kappelissa.
- Ti 7.11. ja 21.11. klo 14 Salotien lähetyspiiri os. Salotie 7.

AIKUISET

- Keskiviikkoisin klo 10-12 Kaikille avoin Olohuone Karhulan srk-keskuksessa. Hartaus klo 11.
- Pe 27.10. ja 24.11. klo 8.30-10 Miesten aamu Karhulantie 31, Boxilla. Kahvia ja aamupalaa. Kevyttä hengellistä keskustelua.
- Pe 3.11. ja 24.11. klo 18 Ylistys ja rukous-ilta Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Tule vapaasti ylistämään. Erityisesti nuorille aikuisille tarkoitettua ohjelmaa, mutta kaikille avoin.
- Ma 30.10. ja 27.11. klo 10 Pilottipiiri/Rukouspiiri Karhulantie 31, Boxilla. Kotkalaiset miehet kokoontuvat ja rukoilevat.
- To 2.11. klo 16.30 Miesten saunailta Höyterin leirikeskuksesta.

- Ti 7.11. klo 17.30 Ruuhkavuosien miesten huili-ilta Höyterin leirikeskuksesta. Nuorille aikuisille, työikäisille miehille tarkoitettua ohjelmaa. Sauna, kevyttä tarjoilua ja keskustelua.
- La 18.11. klo 10 Naisten aamu Karhulantie 31, Boxilla.

NUORET

Katso toiminta osoitteesta www.kotka-kyminseurakunta.fi/nuoret instagram: pappilaoofficial

LAPSET JA PERHEET

Tarkemmat tiedot löydät Facebookista: Kotka-Kymin lapsi- ja perhetyö sekä nettisivuilta www.kotka-kyminseurakunta.fi/lapset Facebook: Kotka-Kymin lapsi- ja perhetyö Instagram: kotkakymminvarhaiskasvatus

- Ti 31.10., 14.11. ja 28.11. klo 17 Odotusten ilta Pappilassa. Vauvaa odottavien ilta. Tarjolla vertaistukea ja pieni iltapala.

Kiertävä iltaperhekerho klo 17-19:

- ke 7.11. Tavastilan päiväkerhotilassa, Tavastilantie 225. Puurotarjoilu.
- ke 22.11. Jäppilän vanhalla koululla, Alakyläntie. Puurotarjoilu.
- La 25.11. klo 14 Kastepäivä Langinkosken kirkolla. Kastepäivä tarjoaa mahdollisuuden valmiiseen kastejuhlaan. Kastejuhlaan voi tuoda kastettavaksi niin vauvan kuin jo vähän vanhemman lapsen/nuoren (0-14-vuotiaan). Perhe ja sukulaiset ovat tervetulleita mukaan kastejuhlaan. Seurakunta tarjoaa kakkukahvit kastetilaisuuden jälkeen Toivonsalissa. Ilm. 10.11. mennessä os. www.kotka-kyminseurakunta.fi/kastepaiva Lisätiedot Anne Läheniemi, p. 044 752 9499.

MUUT

- Keskiviikkoisin klo 17 Meijän keittiö -iltaruokailu Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Aikuiset 5 €, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.

Arkiruokailut:

- torstaisin klo 12-13 Karhulan srk-keskuksessa
 - perjantaisin klo 12-13 Kotkan srk-keskuksessa
- Arkiruokailu on kaikille avoin kotiruokalounas. Hinta työttömille ja vähävaraisille 1,50 €, muille 5 €.
- To 2.11. klo 17-19 #VALOA-tapahtuma Pappilassa. Jo perinteeksi muodostunut #VALOA-tapahtumaa vietetään Jokipuiston sijaan tänä vuonna Pappilan puutarhassa (Karhulantie 36 B). Tapahtumassa esiintyy klo 17 Kani Ketteräkoipi sekä klo 18 Duo Meer & Erkki. Lapsiperheille on omatoimisesti kiertävissä rastipolku, otathan mukaan oman taskulampun. Läheisten alttarilla voit myös halutessasi käydä sytyttämässä tuohuksen heidän muistolleen. Makkaranpaistoa, myös kasvisruokailijat on huomioitu.

KONSERTEJEJA

Ke 25.10. klo 18 Gospel -konsertti Kymin kirkossa. Intialainen laulaja Arunaja ja Ossi Jauhiainen band. Vapaa pääsy. Ohjelma 10€.

Su 12.11. klo 18 Lauluhytje Sekstin Arkinen halleluja - konsertti Langinkosken kirkossa. Lauluja kolmen vuosikymmenen ajalta. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €. Tuotto KUA:n katastrofirahastoon.

TUOMASMESSU

Su 29.10. klo 17 ja Su 26.11. klo 17 Tuomasmessu Kotkan srk-keskuksessa. Mukana Toivonlaulajat (29.10.)

YLISTYS JA RUKOUS -ILTA

Pe 3.11. ja 24.11. klo 18 Ylistys ja rukous-ilta Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Tule vapaasti ylistämään. Erityisesti nuorille aikuisille tarkoitettua ohjelmaa, mutta kaikille avoin.

HETKI PYHÄÄ -EHTOOLLISHARTAU

Ke 1.11 ja ke 29.11. klo 17.45 Hetki Pyhää -ehtoollishartaus Langinkosken kirkossa.

TAPAHTUMAT PYHTÄÄN SEURAKUNNASSA

JUMALANPALVELUKSIA

- Su 29.10. klo 10 **Messu** kirkossa.
- La 4.11. klo 16 **Pyhäinpäivän jumalanpalvelus** kirkossa. Tilaisuudessa luetaan kaikkien edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden seurakuntalaisten nimet.
- Su 5.11 klo 16 **Mahdollisuuksien ikkuna-messu** Siltakylän seurakuntatalossa. Klo 15 **Etkot** kahvin ja teen merkeissä.
- Su 12.11. klo 10 **Messu** kirkossa.
- Su 19.11. klo 17 **Kulkijoiden ilta** kirkossa. Klo 16 tarjolla lohisoppa ja klo 17 musiikkipitoinen ohjelmahetki.
- Su 26.11. klo 10 **Messu** kirkossa. Saarna Jari Nordman, SRO:n kirkkopyhä, kirkkokahvit ja seurat kirkossa messun jälkeen.
- Viikkomessu** ke 22.11. klo 12 Siltakylän seurakuntatalossa.

MUSIIKKI

- To 23.11. klo 19 **Varjoista valoon konsertti** kirkossa

DIAKONIATYÖ

- Ma 13.11. klo 10 **Hopeakerho** Siltakylän seurakuntatalossa
- Ti 14.11. klo 14 **Hopeakerho** Kirkonkylän seurakuntatalossa
- Ke 15.11. klo 13.30 **Seurakuntakerho** Hirvikosken koululla

LÄHETYS

- Ma 16.11. klo 13 **Lähetyksen Yhdessä-ryhmä** Siltakylän seurakuntatalossa

LAPSET JA PERHEET

- Avoin iltapäiväkerho** 6-8-vuotiaille, tiistaisin klo 12.30-15.30.
- Perhekerho** keskiviikkoisin klo 9-11, Siltakylän seurakuntatalossa.
- Perhekerho** torstaisin klo 9-11, Kirkonkylän seurakuntatalossa.

- Pe 4.11. (alkaen klo 15) – su 6.11. Korkeaharjun hautausmaalla **pyhäinpäivän rastirata**. Rastipolulla on 10 erilaista rastia, joka alkaa yläportilta, päättyen alaporttiin. Ota mukaan oma taskulamppu!
- Ma 14.11. klo 17-20 **Jouluinen askarteluilta** Kirkonkylän seurakuntatalossa. Mukana askartelemassa Merja käsityöliike Kissanviiksestä. Tarjolla iltapalaa. Tästä voit aloittaa oman joulunvalmistelun, tervetuloa!

MUUT

- Keskiviikon keitokset - kaikille avoin ruokailu** Siltakylän seurakuntatalossa ke 1.11. klo 16. Ruokaa valmistetaan 30 henkilölle. Ruokailun hinta 5 € ja alle 10-vuotiaat lapset ilmaiseksi.

KYNTTILÄPALVELUA

Haluatko, että läheisesi haudalla palaisi kynttilä pyhäinpäivän ja joulun aikaan? Seurakunnan vapaaehtoiset voivat käydä sytyttämässä kynttilän puolestasi läheisesi haudalle.

Kynttilä ja sytyttäminen maksavat 10 €. He myös lähettävät sinulle kuvan läheisesi haudalla palavasta kynttilästä.

Tulot ohjataan Pyhtään seurakunnan lähetystyön hyväksi.

Tilaukset: kirkkoherra Marjo Kujala, marjo.kujala@evl.fi tai 044 743 1025.

Varjosta valoon -konsertti Pyhtään kirkossa

Pyhtään seurakunta järjestää marraskuussa Varjosta valoon -konsertin, jossa kuullaan barokkimusiikkia, mm. J.S.Bachin kantaatti Ich habe genug sekä suomalaisia hengellisen musiikin helmiä.

Konsertissa esiintyy Emilia Vesalainen-Pellas, laulu, Ville Perkkiö, laulu ja piano, Anna Carlson-Perkkiö, viulu sekä Marjo Kaijansinkko, urut, piano ja viulu.

Emilia Vesalainen-Pellas on pyhtääläinen sopraano, Ville Perkkiö toimii Kuusankosken kanttorina, Anna Carlson-Perkkiö on Pohjois-Kymen Musiikkiopiston viulunsoiton opettaja ja Marjo Kaijansinkko toimii Pyhtään seurakunnan kanttorina.

Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Varjoista valoon konsertti to 23.11. klo 19.00 Pyhtään kirkossa

Kirkolle valitaan uudet päättäjät helmikuussa 2024

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokousvaalit ja hiippakuntavaltuustojen vaalit järjestetään 13. helmikuuta 2024. Kirkolliskokous on kirkon ylin toimielin. Se käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lainsäädäntöä, hallintoa ja taloutta.

Hiippakuntavaltuusto tukee ja edistää kirkon tehtävän toteutumista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa. Hiippakuntavaltuustolla on muun muassa oikeus tehdä esityksiä kirkolliskokoukselle.

Ehdokasasettelu on käynnissä

Kirkolliskokousvaalien ja hiippakuntavaltuustojen vaalien ehdokasasettelu on käynnissä ja se päättyy 15.11.2023 kello 16. Ehdokkaita hiippakuntavaltuuston pappisjäseneksi ja kirkolliskokouksen pappisedustajaksi voi asettaa valitsijayhdistys, jonka on perustanut vähintään kolme äänioikeutettua pappia. Ehdokkaita hiippakuntavaltuuston maallikkojäseneksi ja kirkolliskokouksen maallikkoedustajaksi voi asettaa valitsijayhdistys, jonka on perustanut vähintään kymmenen äänioikeutettua henkilöä. Hiippakuntia on yhdeksän.

Molemmissa vaaleissa pappisehdokkaaksi voidaan asettaa hiippakunnan pappi. Maallikkoehdokkaaksi voidaan asettaa hiippakunnan seurakunnan maallikkojäsen, joka on vaalikelpoinen seurakunnan luottamustoimeen. Myös seurakunnan palveluksessa olevat – pappeja lukuun ottamatta – voivat olla ehdokkaina maallikoiden vaalissa.

Kirkolliskokoukseen valitaan 96 edustajaa

Kirkolliskokoukseen valitaan hiippakunnista 96 edustajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita. Kirkolliskokouksen edustajapaikkojen jakautuminen hiippakuntien kesken perustuu hiippakuntien seurakuntien jäsenmääriin. Hiippakuntavaltuustoon valitaan 14 maallikkojäsentä ja seitsemän pappisjäsentä.

Äänioikeus vaaleissa on seurakuntien luottamushenkilöillä ja hiippakuntien papeilla. Maallikkojäsenten ja -edustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja kirkkovaltuuston tai seurakuntayhtymässä seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsenet. Pappisjäsenten ja -edustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja hiippakunnan papit.

Uuden kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston toimikausi on neljä vuotta, 1.5.2024–30.4.2028.

Kotka-Kymin seurakunnalle ympäristödiplomi

Kotka-Kymin seurakunnalle esitetään ympäristödiplomia. Seurakunnan tekemä ympäristötyö ja tulevat suunnitelmat auditoitiin syyskuussa, ja auditoijat olivat tyytyväisiä. Kotkassa ylitetään kirkon ympäristöjärjestelmän vähimmäisvaatimukset selvästi. Ympäristödiplomin myöntää kirkkohallitus.

Ympäristödiplomi on kirkon ympäristöjärjestelmä, jossa on erilaisia toimenpiteitä, joiden avulla seurakunnat voivat toteuttaa ympäristövastuutaan. Diplomi myönnetään viideksi vuodeksi kerrallaan. Kirkko suosittaa, että kaikilla Suomen evankelis-luterilaisilla seurakunnilla olisi ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Meillä kaikilla on oma, tärkeä sisäinen maailmamme, myös jokaisen surutie on omanlaisensa. Niitä pitää kunnioittaa.
- Hannamaria Yliraudanjoki

Hannamaria Yliraudanjoelle käyvät, talviuimarina, kaikki kelit liikkua luonnossa.

Luonto lohduttaa

Voit muistaa edesmennyttä läheistäsi myös paikoissa, joissa tapasitte käydä yhdessä.

Teksti ja kuva Hannele Niemi

*”Tämän näin ja sydämeni riutui,
 kyynel juoksi poskellein,
 enkä ymmärtänyt miksi itkin,
 mutta näinhän taivaan maan.”*

Aleksis Kiven runo Kaukametsä sanoittaa sen, mitä luonto suomalaisille merkitsee. Luojan lahjoja, mutta myös turvallista ympäristöä, jossa itkeä ikävää, raivota surua tai vain huokailla. Ja kohdata Jumala.

Kotka-Kymin seurakuntapastori **Hannamaria Yliraudanjoki** iloitsee siitä, että luterilainen kirkko huomioi entistä enemmän luontoa. Ja että hän saa itse vaikuttaa seurakunnan ympäristötyöryhmässä.

Tammikuussa Rovaniemeltä Kotkaan töihin muuttanut pastori rakastaa puita.

- Vanhan suomalais-ugrilaisen perinteen mukaan pyhät puut hoitavat sielua.

- Luonnonkin voi kokea kirkokseen. Siellä on helppo rukoilla.

Yhä useammin vainaja tuhkataan. Moni toivoo tuhkansa ripoteltavan luontoon, esimerkiksi mereen. Edesmennyttä voi muistaa vaikka vaeltamalla rannalla.

Sisäisestä maailmasta surutielle

Yhteyttä Jumalaan symboloi myös kynttilän sytyttäminen edesmenneille.

Pyhäinpäivän kynttilämeret hautausmailla tarjoavat tärkeän yhteisöllisen kokemuksen, mutta muistokynttilän

voi sytyttää myös muualla. Haudallakin ehkä vain yksi muovinen riittäisi.

Yhteisöllisyyttä surussa saa kokea myös jumalanpalveluksissa.

- Kaarevan ehtoolliskaiteen voi ajatella täydentyvän ympyräksi, joka saattaa meidät samaan pyhään pöytään yhdessä edesmenneiden kanssa.

Auttamistyön ja diakoniatiiimin pappina Yliraudanjoen vastuulla ovat Palvelevan puhelimen ohella vertaistukea tarjoavat sururyhmät.

- Meillä kaikilla on oma, tärkeä sisäinen maailmamme, myös jokaisen surutie on omanlaisensa. Niitä pitää kunnioittaa.

- Osaamme varmasti sisimmässämme surra oikein. Joskus vain eteen tulee asioita, joita ei kykene käsittelemään, vielä.

Kuolleen läheisen muistamiseen voi liittyä kipeitä asioita. Surua saattavat aiheuttaa niin suuret loukkaukset kuin asioiden kesken jääminen.

Käsillä tekeminen perkaa tunteita

Surun käsittelyyn ja kuolleen muistamiseen monia auttaa konkreettinen tekeminen - alkaen hautajaisten ja muiden käytännön asioiden järjestelyistä.

Yliraudanjoki kannustaa läheisiä osallistumaan arkuttamiseen. Vainajan arkuun laittaminen osoittaa hyvästien lopullisuuden ja ohjaa surutielle.

- Ihmisellä on luontainen tarve tehdä käsillään.

Konkreettinen tekeminen tarjoaa myös tilaisuuden muistella yhdessä, ja siten jakaa surua. Yhdessä edesmenneen muistamisen voimaannuttavaa tapaa voi jatkaa pidempäänkin.

Jonkun tapa voi olla vaikka puutarhan raivaaminen, ja siinä samalla tunteiden perkaaminen.

Kirjoittava ihminen muistaa sanoilla. Niillä voi käsitellä kesken jääneitä asioita tai kirjoittaa yhteiselle tarinalle uudenlaisen lopun. Sellaista ehkä tarvitaan, jos läheisen kuolemaan liittyy trauma, esimerkiksi väkivaltaa.

- Trauma on haava, joka ihollakin paranee sisältä pintaan.

Tuhoisinta on tukahduttaa tunteensa, jotka voisi saada ulos, vaikka laulaen, tanssien ... kehollisesti rukoillen.

Luonnon viestejä edesmenneiltä

Usein hautajaisten jälkeen muiden elämä tuntuu jatkuvan, kun itse jää yksin suruusi.

Muistaminen sattuu. On vaikea mennä surua päin, mutta mahdotonta päästää siitä irti.

- Muistopöydät ja valokuvaseinät kotona ovat monille lohduksi.

- Kotkassa on myös Muistojen talo, mis-

sä on esillä ihmisten rakentamia muistorasioita. Sellaisen kokoaminen tukee surutiellä kulkemista.

Etelä-Karjalassa kasvanut Yliraudanjoki sai pappisvihkimyksen neljä vuotta sitten. Sitä ennen hän toimi psykologina.

- Joskus hautajaisissa aistin ihmisissä niin suurta pakahdusta, että minusta puskee esiin itkijänainen. Itkevä pappi, joka kantaa osansa surevien taakasta.

Jumalallista näkymätöntä, lohduttavaa voimaa Yliraudanjoki kokee saavansa luontokappaleilta.

- Sapokan asuntoni ikkunasta seuraan, kuinka puut kumartavat ja lintu lennähtää oksalle, kuin tuoden viestejä edesmenneiltä meille.

**Herra on lähellä niitä,
 joilla on särkynyt sydän,
 ja pelastaa ne,
 joilla on murtunut mieli**
Psalmi 34:19